

BOLALAGA MILLIY TARBIYA BERISHDA OILA TARBIYASINING AXAMIYATI

Isoqulova Zulfiya Olim qizi
Jizzax shahar 18-DMTTda tarbiyachi.

Annotatsiya : *Farzandni tarbiyasida har bir ota-ona o'z mas'uliyatini har bir daqiqa his qilib yashashi lozim. Ushbu maqolada bolalarga milliy tarbiya berishda oila tarbiyasining axamiyati haqida fikr yuritilgan.*

Kalit so'zlar: *Oilaviy ma'naviyat, ma'naviy tarbiya, oilaviy qadriyatlar, oila ma'naviyati, mehr-oqibat, insonsevarlik, olijanoblik, kattalarga hurmat, kichiklarga izzat, an'anaviy tadbirlar tizimi, pedagogik madaniyat.*

Аннотация: *Каждый родитель должен каждое мгновение чувствовать свою ответственность в воспитании ребенка. В данной статье рассматривается значение семейного воспитания в обеспечении национального образования детей.*

Ключевые слова: *Семейная духовность, духовное воспитание, семейные ценности, семейная духовность, доброта, гуманность, благородство, уважение к взрослым, почет к детям, система традиционных мероприятий, педагогическая культура.*

Annotation: *Every parent should feel their responsibility in raising a child every moment. This article discusses the importance of family education in providing national education to children.*

Key words: *Family spirituality, spiritual education, family values, family spirituality, kindness, humanity, nobility, respect for adults, honor for children, system of traditional events, pedagogical culture.*

Ma'lumki, oila davlatning, jamiyatning asosiy bo'g'ini sifatida bolalarning dunyoqarashi, xulq-atvori, ma'naviy- ma'rifiy kamolotiga, axloqiy tarbiyasiga ta'sir ko'rsatishi tabiiy holdir. Oilaviy ma'naviyatni yuksaltirishga shaxs sifatida har bir oila a'zolarining muayyan ma'naviy dunyoga ega bo'lishi ular o'rtasidagi munosabatlar asosida vujudga keladi. Oilada ota va onaning ma'naviy fazilatlari er-xotinlik munosabatlarining sharqona an'analari insoniylik va axloqiylik darajasini belgilab beradi. Oila ma'naviy olami o'zaro hurmat, qadrlash, hamkorlik, murosasozlik, mehribonlik, rahmdillik, mehr-oqibat, sabr-bardoshlilik, insonsevarlik, olijanoblik, kattalarga hurmat, kichiklarga izzat kabi ma'naviy qadriyatlarni o'zida mujassamlashtirishi muhimdir. Bunday qadriyatlarning oilada e'zozlanishi, bunga amal qilinishi oilada shunday ma'naviy muhitni yaratadi. Bu esa o'sib kelayotgan avlod qalbi va ongi shakllanishida o'ta muhimdir.

Ma'naviy-axloqiy tarbiya asosiy vazifalardan biri hisoblanadi. Bizdagi ma'naviy-axloqiy tarbiya tizimi maktab hayotining axloqiy uslubini, shu jumladan o'quvchilarning o'quv, o'quv, maktabdan tashqari va ijtimoiy ahamiyatli faoliyatini

tashkil etishga qaratilgan. Fuqarolik, vatanparvarlik, inson huquqlari, erkinliklari va burchlarini hurmat qilishni tarbiyalash., ma'naviy tarbiyaning bir qismi vatanparvarlik tarbiyasidir, uning maqsadi vatanparvarlik tuyg'usini, faol fuqarolik pozitsiyasini, yosh avlodga sadoqatni shakllantirish, Vatanga xizmat qilishga tayyorlikdir. Vatanparvarlik tarbiyasi an'anaviy tadbirlar tizimi va yangi ish shakllarini joriy etish orqali amalga oshiriladi.

Farzandlarimizning tarbiyalashning muhim shartlari oilalarning mustahkam, ma'naviy sog'lom asosda qurilganligi, ayniqsa, ota-onaning o'zi tarbiyalangan bo'lishidir. Ota-onalar farzandining bugungi muallimi hisoblanadi. Chunki farzandga til o'rganish, kitob o'qishga qiziqtirishi aynan oiladan boshlanadi. Hozirgi kunda farzandlarimizning har qanday insoniylikdan yiroqlashtiradigan illatlardan asrash uchun ularni ilm olishga, kitob o'qishga qiziqтира bilish lozim. Farzandni tarbiyasida har bir ota-ona o'z mas'uliyatini har bir daqiqa his qilib yashashi lozim. Oila a'zolarining ma'naviy birligi yoshlarni har tomonlama kamol toptirishning darstlabki va asosiy omillaridan biri hisoblanadi. Barkamol avlodni tarbiyalash mazmunida milliy qadriyatlarga sadoqat, jamiyatdagi tinchlik, xotirjamlikni saqlashga ongli munosabatda bo'lish, ijtimoiy ma'naviyatni yuksaltirishga intilish kabi omillar tarbiyaviy ishlarda asosiy o'rin egallaydi. Yoshlarni tarbiyalashda ular ongida, millat, milliy axloq, milliy g'urur, milliy tarbiya, milliy g'oya, Vatan tuyg'usi, Vatan qayg'usi, Vatan sog'inchi va shu kabi tushunchalarni sindirib borish, ularning milliy dunyoqarashini kengaytirib borish tarbiya jarayoning asosiy maqsadlaridan biri hisoblanadi. Tarbiyaviy ishlar jarayonida tarbiya uch narsaga ehtiyoj sezadi: iste'dordga, ilmga va mashqqa degan edi, ulug' olim Arastu. Shunga asosan, yoshlarni milliy va ma'naviy barkamol qilib tarbiyalashda bir qancha amal qilishlari lozimdir.

Yosh avlodni ma'naviy-ahloqiy jihatdan tarbiyalashda xalqning boy milliy, ma'naviy-tarixiy merosimizga, umumbashariy qadriyatlarga, urf-odatlar va ananalarga tayanib, ongli shaxslarni intellektual salohiyatli qilib tarbiyalash masalasi oilada ota-ona zimmasiga katta ma'suliyat yuklaydi. Bu jarayonda ota onalarimiz yurtimizda olib borilayotgan ma'naviy – ma'rifiy tadbirlarga, ishlar madaniyat va istirohat bog'larga ko'proq olib borish talab etiladi. Bundan tashqari muzey, kinoteatr, teatr va boshqa madaniy-ma'rifiy muassasalarga doimiy ravishda olib borish, shuningdek gazeta, jurnallar, internet, radio, ma'naviy –ma'rifiy teleko'rsatuvlarni ham oynai jahon orqali tomosha qildirish ham muhim o'rin egallaydi. Oiladagi ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni mustahkamlash maqsadida yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, oiladagi nizoli holatlarni hal etishning huquqiy va pedagogik-psixologik asoslarini o'rgatish, ajralishlarning oldini olishda “Ota-ona farzandini voyaga yetguniga qadar boqish va tarbiyalash uchun javobgar” prinsipi asosida “Ota-onalik — baxt va burch” targ'ibot tadbirlarini tashkil etish ham yoshlarni milliy va ma'naviy barkamol qilib tarbiyalashning muhim sharti hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy fazilatlarga ega, yuksak ma'naviyatli, shu bilan birga bilimdon, zukko, ruhan va jismonan sog'lom, keng dunyoqarash va tafakkurga ega, zamonaviy kasb-hunar egasi bo'lgan vatanparvar yoshlarni yetishtirib berishda oilaviy tarbiya muhim o'rin egallaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Sh.Mirziyoyev. O'qituvchi va murabbiylar kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutq. 30.09.2020-yil
2. Uzluksiz ma'naviy tarbiya Konsepsiyasi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 31-dekabrdagi 1059-son Qarori. Toshkent
3. Mavlonova R., Raxmonqulova N., Normuradova B. Tarbiyaviy ishlar metodikasi. O'quv qo'lanma. - Toshkent, Tib-kitob. 2010.
4. www.ziyonet.uz